

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Harmonizace VAT

Michal Radvan

Harmonizační proces

- Velmi pokročilý
- De facto dokončen s výjimkou harmonizace sazeb

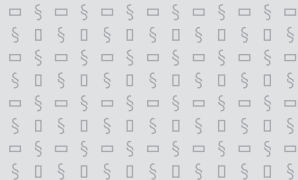
Start

- Dva systémy nepřímých daní
 - Francie: DPH – všeobecná daň ze spotřeby uvalovaná na přidanou hodnotu produkce
 - Ostatní země: kumulativní kaskádovitý systém daně z obratu – daň uvalovaná na hrubou hodnotu produkce, kdy počet produkčních stupňů ovlivňuje velikost výsledné daně; tento systém způsobuje deformaci tržního prostředí, neboť daňové zatížení roste přímo úměrně s délkou výrobního/distribučního řetězce; je nutná integrace výrobců; nepostihuje služby (sekačka vs. zahradnické služby)

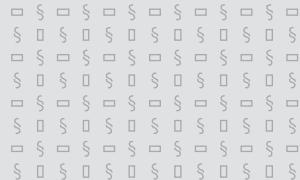
Jediná varianta harmonizace

- Nahrazení kumulativního kaskádovitého systému nepřímého zdanění systémem daně z přidané hodnoty
- Princip země určení: vyžaduje spolupráci, neboť hrozí riziko dvojího zdanění (dovoz ze státu s principem země původu do státu s principem země určení) a riziko ztráty konkurenceschopnosti (různé sazby daně); je osvobozen export a zdaňován import (pravidlo GATT)
- Princip země původu: předpokládá jednotné sazby

Směrnice č. 67/227/EEC

- Zavázala členské země nahradit od 1.1.1970 stávající systémy jednotným systémem DPH
- Sazby a výjimky zůstaly v dispozici jednotlivých států

Směrnice č. 67/228/EEC

- Definovala předmět daně jako prodej zboží a poskytování služeb na území členské země uskutečněné plátcem daně z úplatu a dovoz zboží
- Obsahovala definici místa plnění a plátce daně
- Umožňovala speciální režim pro malé podniky a zemědělský sektor
- Omezila možnost aplikace nulové sazby
- Ostatní náležitosti sazeb (výše, zařazení zboží do zvýšené a snížené sazby) zůstaly v dispozici jednotlivých států
- Stejně sazby na dovážené a domácí zboží

Směrnice č. 69/463/EEC

- Prodloužila implementaci DPH pro Belgii do konce 1972 (přešla již 1971)

Směrnice č. 71/401/EEC a směrnice č. 72/250/EEC

- Prodloužily implementaci DPH pro Itálii do konce 1973

Směrnice č. 77/388/EEC (tzv. 6. směrnice)

- Zásadní
- Pravidla pro určení základu daně
- Teritoriální dosah
- Okruh subjektů
- Sazby daně

Směrnice č. 77/388/EEC

- Doplněna celkem 32 novelizacemi, např.
 - 79/1072/EEC - vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným v tuzemsku
 - 86/560/EEC - vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným na území společenství
 - 84/386/EEC - uplatnění DPH u nájmu movitého majetku
 - 91/680/EEC - zrušení daňových hranic uvnitř ES znamená, že nákup soukromých osob je zdaňován výhradně v zemi nákupu; systém dovozů a vývozů mezi členskými státy navzájem nahrazen intrakomunitárním plněním

- 92/77/EEC – minimální sazby DPH – základní model se dvěma druhy sazeb (základní 15% a snížená 5%) + přechodné období pro sazbu nižší než 5%

Country	VAT rates in %		
	Standard	Reduced	Other
Austria	20	10	12
Belgium	21	12/6	-
Bulgaria	20	7	-
Cyprus	15	8/5	-
Czech Republic	20	10	-
Denmark	25	-	-
Estonia	20	9	-
Finland	23	13/9	-
France	19,6	5,5	2,1
Germany	19	7	-
Greece	23	11	5,5
Hungary	25	18/5	-
Ireland	21	13,5	4,8
Italy	20	10	4
Latvia	21	10	-
Lithuania	21	9/5	-
Luxembourg	15	12/6	3
Malta	18	5	-
Netherlands	19	6	-
Poland	22	7	3
Portugal	21	13/6	-
Romania	24	9/5	-
Slovakia	19	10/6	-
Slovenia	20	8,5	-
Spain	18	8	4
Sweden	25	2	-
UK	17,5	5	-

<http://www.rouwenhorstconsultancy.nl/euvatnews/wordpress/wp-content/uploads/2010/12/EU-VAT-rates.jpg>

Směrnice č. 2006/112/EC o společném systému DPH

- Účinná od 1.1.2007
- Přepis 6. směrnice a jejích „novel“, žádné věcné změny
- Již další novely:
 - 2006/138/EC - rozhlasové a televizní vysílání, elektronicky poskytované služby
 - 2008/8/EC - nová pravidla pro určení místa poskytování služeb (mezi obchodníky: podle zákazníka, pro konečné spotřebitele: podle poskytovatele, výjimky: restaurace, hotely, telekomunikace, elektronické služby, kultura, sport, věda, vzdělávání)

- 2008/9/EC – prováděcí pravidla pro vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném státě; elektronický systém zvýší právní jistotu a urychlí vrácení daně, při opoždění úroky z prodlení
- Nařízení 143/2008 - spolupráce a výměna informací

Závěr

- Strukturální harmonizace dokončena, existuje jednotný systém nepřímého zdanění
- Nedokončená otázka harmonizace daňových sazeb (zasahování do národních zájmů, nástroj fiskální politiky, příjmové stránky rozpočtů, neochota EK vymáhat implementaci směrnic, národní tradice)
- „Vzorem“ USA a různé sales tax v jednotlivých státech, které však nezpůsobují tržní deformace
- Minimální výše snížené sazby není dodržována
- Udržuje se princip země určení, neboť princip země původu by vyžadoval sjednocení sazeb (těžko určovat, odkud je právě zakoupené zboží), nicméně toto se velmi osvědčilo

Literatura

- Nerudová, D. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. ASPI, Praha, 2008.
- Široký, J. Daně v Evropské unii. 4. vyd. Linde, Praha, 2010.
- Terra, B.J.M. et Wattel, P.J. European Tax Law. 4. vyd. Kluwer Law International, The Hague, 2008.

Prostor pro Vaše dotazy a ...

... děkuji za pozornost.